

NYHETER OM EU

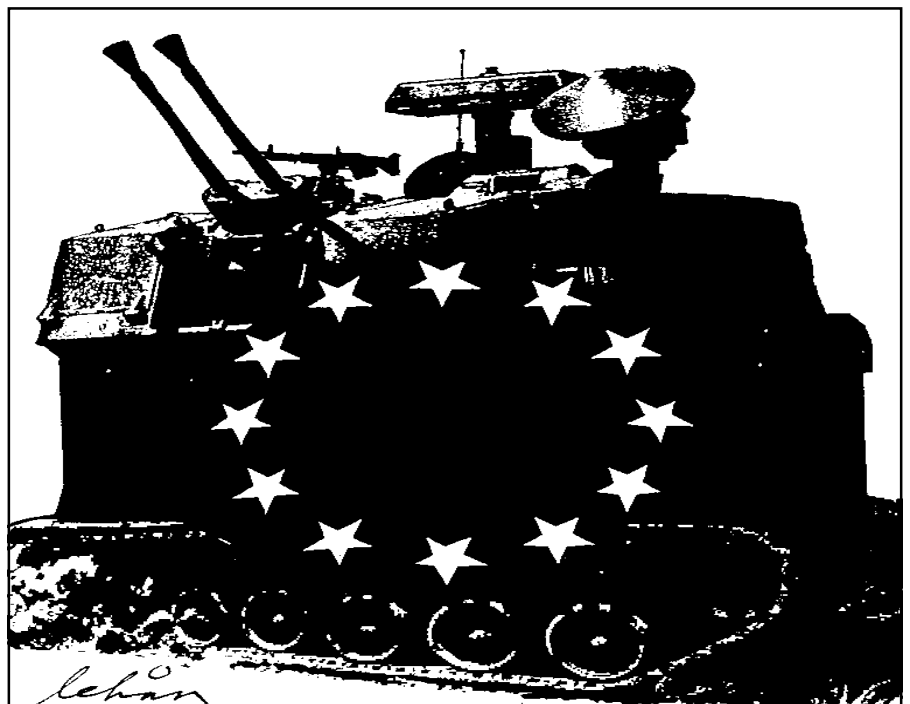
NYHELSREVE FRÅN FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU ■ NR 20 MAJ 2002

EU vill bli en utrikespolitisk stormakt

I tio år har EU-länderna försökt skaffa sig en gemensam utrikespolitik för att ge unionen en politisk tyngd på världsscenen som motsvarar dess ekonomiska supermaktstatus. Det har gått trögt, men de senaste åren har EU börjat agera alltmer samlat i utrikesfrågor. Dagens heta utrikesfråga är Mellanöstern. Men Mellanösternfrågan är svår för EU, konstaterar Chris Patten, utrikesansvarig i EU-kommissionen, eftersom "enskilda EU-länder har mycket bestämda uppfattningar om både konfliktens rötter och bästa sättet att lösa den". Medlemsländerna är splittrade om hur hård kritik som ska riktas mot den israeliska regeringen. Frankrike och Belgien vill ha klara fördömanden av det militära våldet. Tyskland, Storbritannien och Holland är angelägna om att maningarna uppfattas som balanserade och riktade till båda parter. Resultatet av EU:s extramöte med utrikesministrarna i början av april blev ett fördömande av båda sidors våldshandlingar. Därtill sändes också en delegation iväg, men utan kraft bakom orden blev den utsatt för förnedrande behandling från Ariel Sharon. Spaniens utrikesminister Josep Piqué och EU:s utrikespolitiska representant Javier Solana fick åka hem med svansen mellan benen sedan israel nekat dem att träffa Yassir Arafat där han satt inspärrad i ruinerna av det palestinska självstyret. Flera förslag till initiativ har lanserats inom EU-kretsen. Frankrike driver kravet på internationella observatörer i Mellanöstern och för nu också fram det i FN. EU-kommissionens ordförande Romano Prodi har pläderat för en fredskonferens med deltagande av USA, EU, FN, Ryssland, "moderata arabländer", Israel och den palestinska myndigheten. Belgiske försvarsministern André Flahaut har sagt att FN borde sätta in en fredsbevarande styrka i regionen. Ingen räknar ändå på allvar med att EU:s agerande ska ha någon direkt effekt på utvecklingen. Ett tänkbart maktmedel har dock EU-ledarna. Unionen är Israels största

handelspartner och har ett handels- och samarbetsavtal (associationsavtal) som bland annat ger tullförmåner åt israeliska varor. EU stod förra året för 34 procent av Israels utrikeshandel. Skulle EU säga upp handelsavtalet, drabbas israelerna av tullar om i genomsnitt 3,5 procent på sina produkter. Israel exporterar, i strid med avtalet, varor som producerats på ockuperad mark, märkta som om de kom från det egentliga Israel. Dessutom kräver avtalet respekt för de mänskliga rättigheter som nu dagligen kränks av den israeliska armén. Uppfylls inte det kravet så kan avtalet sägas upp. Nyligen röstade EU-parlamentet för handelssanktioner och vapenembargo mot Israel. Med röstsiffrorna 269-208 antog parlamentet en resolution som uppmanar kommissionen och ministerrådet att suspendera associationsavtalet mellan EU och Israel. Men det är inte EU-parlamentet, utan ministerrådet, som beslutar om sanktioner. Den spanske utrikesministern Josep Pique säger att EU "börjar överväga sanktioner", men att "vissa länder är mer

tveksamma". Dit hör tungviktarna Storbritannien och Tyskland. Tyskland är en av Israels närmaste allierade i Europa och Storbritannien agerar som vanligt som USA:s förlängda arm i EU. När utrikesministrarna höll sitt månatliga rådsmöte den 15 april dominerade diplomatisk taktik den långa diskussionen om Mellanöstern. Några ekonomiska påtryckningar vill utrikesministrarna inte veta av. I alla fall inte ännu. På mötet var dock 14 av 15 medlemsländer eniga om att EU:s uppförandekod kring vapenexport innebär att försäljningen av vapen till Israel måste upphöra, då vapnen används på ockuperade områden. Tyskland var dock inte villigt att gå med på ett sådant beslut. En annan åtgärd som diskuterats är att kalla Israel till ett extramöte i det så kallade associationsrådet som bland annat reglerar handeln parterna emellan. Krav på ett sådant möte kommer bland annat från EU-kommissionens ordförande Romano Prodi. Men något beslut togs inte på ministerrådsmötet.

USA och Sverige i nära försvarssamarbete

Sverige och USA är på väg att träffa en överenskommelse om nära samarbete på försvarsmaterielområdet. USA har liknande avtal bara med Storbritannien och Australien.

Principerna som diskuteras är:

- ♦ En harmonisering av procedurer för export bl.a. när det gäller försäljning av produkter som innehåller delsystem tillverkade i internationell samverkan.
- ♦ Ansträngningar för att minska dubbelarbete inom forskning och utveckling.
- ♦ Säkerhetsregler och rutiner för behandling av sekretessbelagd teknisk och annan information, till exempel i förhållande till nya partnerföretag.

President George W Bush bjöd förra året in Sverige att ansluta sig till ett amerikanskt initiativ till att strömlinjeforma handeln med USA:s allierade inom försvarsalliansen NATO, Defence Trade Security Initiative.

Religion ej längre en nationell angelägenhet.

Enligt Amsterdamsfördraget hör religiösa frågor hemma på nationell nivå. Men det kommer kanske att ändras. För nu har EU-kommissionens ordförande Romano Prodi tillsatt en arbetsgrupp som skall lägga fram ett förslag på regler för vilka rörelser som ska ha rätt att klassas som kristna samfund. Kommissionen oroas över att en del fria kristna rörelser eller sekter fått en ökad attraktionskraft i framförallt Frankrike och Belgien. – Inget tyder på att gamla erkända kyrkosamfund ska ifrågasättas, men det kan t.ex. bli problem för den europeiska pingströrelsen, säger Tomas Sandell, informatör hos Kyrkornas EU-kontor till Trons Värld (nr 5/02).

Sverige tillåter bekämpningsmedel i grundvatten

Sverige har över tio år drivit ståndpunkten att bekämpningsmedel innebär en oacceptabel risk om sådana läcker ner i grundvattnet. Ett stort antal svenska kommuner använder grundvatten för sin dricksvattenförsörjning. Men i ett brev i februari till EU-kommissionen backar Kemikalieinspektionen nu från principen för att i stället acceptera EU:s riktlinjer som tillåter bekämpningsmedel och nedbrytningsprodukter i grundvattnet. Gunnar Lind från Greenpeace säger att det är en oerhört central princip att grundvattnet ska vara rent. Om Sverige nu

Svenskt kvicksilverförbud kan komma att rivas upp efter beslut i EU-parlamentet

EU-parlamentet har rösta på ett sätt som innebär att Sverige under några år kan tvingas skrota sitt förbud mot elprodukter som innehåller kvicksilver. Saken gäller ett nytt EU-direktiv om miljöfarliga ämnen i elprodukter, och innebär att förbud mot bland annat kvicksilver och bly i nya ämnen börjar gälla om några år. Sverige, liksom Danmark, har redan sådana förbud. Men EU-kommissionen anser att när ett EU-direktiv väl antagits blir de svenska reglerna i princip olagliga tills förbudet börjar gälla i hela unionen. Då måste Sverige för att få behålla sina regler be om lov med hänvisning till den så kallade "miljögarantin" i EG-fördraget. Men det vill inte Sverige göra.

Därför fanns inför EU-parlamentets omröstning ett tilläggsförslag där det står att medlemsländerna får behålla befintliga förbud. Samtliga svenska EU-parlamentariker röstade för detta förslag – utom moderaterna.

– Vi röstade så för att ta det säkra före det osäkra. Annars skulle de länder som har tuffa krav eventuellt tvingas stoppa dem en tid, säger kristdemokraten Anders Wijkman till Dagens Nyheter.

Han tycker inte det går att vara helt säker på "miljögarantin" när det gäller direktiv som har till syfte att skapa enhetliga regler på EU:s inre marknad, eftersom han ser en tendens "att man ständigt låter marknadshänsyn gå före miljöhänsyn".

överger denna princip innebär det acceptans för förorening av vatten och miljön och detta undergräver försiktighetsprincipens ställning i miljöpolitiken.

EMU-anhängarna tappar mark

Anhängarna av ett svenskt medlemskap i valutaunionen EMU verkar tappa mark igen.

43 procent av svenskarna skulle rösta ja i dag och 39 procent nej, enligt den månatliga mätning som Sifo gör för TT. Två procent skulle rösta blankt, medan 16 procent svarar att de är tveksamma eller inte vet hur de skulle rösta.

I mätningen för en månad sedan fick ja-sidan 47 procent och nej-sidan 34 procent. 18 procent var tveksamma. Det var den högsta ja-siffran som Sifo noterat sedan mätningarna om EMU började 1998.

Omröstning nästa år tror Persson

Sverige bör införa euron för att bli en fullvärdig medlem av den europeiska valutaunionen och slippa drabbas av fluktuationer på utländska valutamarknader. Det sade statsminister Göran Persson den 15 april.

- Vi bör gå med i EMU för att det är ett steg i den europeiska integrationen, vilken förmodligen erbjuder ett skydd i tider av stark fluktuation på valutamarknaderna", sade Persson till Reuters.

Enligt Persson kommer Sverige sannolikt

att hålla en folkomröstning om medlemskap i EMU nästa år, dock tidigast i mars.

Livsmedelssäkerheten hotas

För att skapa så stort budgetöverskott som möjligt sparar regeringen till och med på livsmedelssäkerheten. Livsmedelsverket har fått sparkrav på 16-20 miljoner. Detta klarar man bl.a. genom att helt slopa kontrollen av tillsatser och bekämpningsmedel i maten. Man sparar på så sätt 4 miljoner kronor.

Detta tjänar bara de stora livsmedelsföretagen på. Det blir fritt fram för en massa tillsatser i maten, så att den aldrig blir "dålig" eller skämd. Regeringen har i två deklARATIONER framhållit att Sverige ska bli ett föredöme för ett ekologiskt uthålligt samhälle. Genom att slopa denna kontroll handlar regeringen tvärtom mot sina deklARATIONER och folkhälsan riskerar att snabbt försämrast.

Tyskland är EU:s svarta får

EU-ländernas mål är att ha en budget i balans. Flera länder har stora problem att uppnå denna målsättning. Det gäller framför allt Tyskland. EU-kommissionens prognos för 2002 är följande: Tyskland -2,7 procent, Portugal -1,8, Frankrike -1,4, Storbritannien -1,1 (2002/03), Italien -0,5, Österrike 0,0, Spanien 0,0, Belgien 0,0, Holland +0,25, Irland +0,7, Grekland +0,8, Danmark +1,9, Sverige +2,1, Finland +2,6, Luxemburg +2,8.

NYHETER OM EU ÄR ETT MÅNATLIGT NYHETSREVISORISKT BREV SOM UTGES AV FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU. ANSVARIG UTGIVARE: EIVOR NILSSON.

REDAKTÖR: GÖSTA TORSTENSSON. REDAKTIONENS ADRESS: RONDOVÄGEN 312, 142 41 SKOGÅS. TFN: 08-771 43 79. E-POST: GAUSTA@WINEASY.SE. PRENUMERATION: EN-